

Introducció als Computadors

Tema 13: Computador SISC von Neumann

<http://personals.ac.upc.edu/enricm/Docencia/IC/IC13b.pdf>

Enric Morancho
(enricm@ac.upc.edu)

Departament d'Arquitectura de Computadors
Facultat d'Informàtica de Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Facultat d'Informàtica de Barcelona

2020-21, 1er quad.

Presentació publicada sota llicència Creative Commons 4.0

- El contingut de les ROMs Q+ i OUT de UCG és un programa
  - **Intèrpret** del llenguatge màquina SISA
  - Típicament rep el nom de *microcodi/microprograma* del processador
    - Tipus particular de *firmware*
- Excepcionalment, caldrà actualitzar el microcodi del processador
  - Incorporar noves funcionalitats al llenguatge màquina
    - Exercici estrella d'aquest tema :-)
  - Solucionar/mitigar *bugs* al processador
    - Els processadors comercials tenen *bugs*: Pentium FDIV bug (1994) [1], Meltdown (2017) [2], Microarchitectural Data Sampling (2018) [3], ...

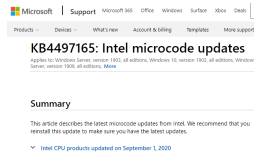
Linux diagnostic

```
enric@enric:~$ dmesg|grep microcode
[ 0.000000] microcode: microcode updated early to revision 0x7, date = 2018-07-23
[ 0.000200] MDS: Vulnerable: Clear CPU buffers attempted, no microcode
[ 0.030937] microcode: signature 0x20655, pfndx2, revision 0x7
[ 0.030985] microcode: microcode update driver: v2.2
enric@enric:~$
enric@enric-HP-Pradeek-680-G2-SFF:~$ dmesg|grep microcode
[ 0.000000] microcode: microcode updated early to revision 0x2, date = 2020-07-14
[ 0.548046] microcode: signature 0x20655, pfndx2, revision 0x2
[ 0.149144] microcode: microcode update driver: v2.2
enric@enric-HP-Pradeek-680-G2-SFF:~$
```

CPU Info

Feature	
General Information	
Processor Name:	Intel Core i7-6700
Original Processor Frequency:	3400.0 MHz
CPU ID:	000506E3
CPU Brand Name:	Intel(R) Core(TM) i7-6700 CPU @ 3.40GHz
CPU Vendor:	GenuineIntel
CPU Stepping:	R0
CPU Code Name:	Skylake-S
CPU Technology:	14 nm
CPU S-Spec:	SR0BT, SR2L2
CPU Thermal Design Power (TDP):	65.0 W
CPU Power Limits (Max):	Power = Unlimited, Time = Unlimited
CPU Power Limit 1 - Long Duration:	Power = 65.00 W, Time = 8.00 sec [Unlocked]
CPU Power Limit 2 - Short Duration:	Power = 81.25 W, Time = 2.44 ms [Unlocked]
CPU Max Junction Temperature (Tj,max):	100 °C
CPU Type:	Production Unit
CPU Platform:	Socket H4 (LGA1151)
Microcode Update Revision:	CC

Windows update [4]

Microsoft | Support | Microsoft 365 | Office | Windows | Surface | Xbox | Deals

Products | Devices | What's new | Account & billing | Templates | More support

KB4497165: Intel microcode updates

Applies to: Windows Server, version 1903, all editions; Windows 10, version 1903, all editions; Windows Server, version 1909, all editions; [More](#)

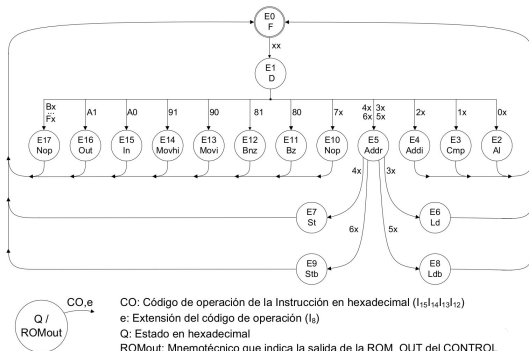
Summary

This article describes the latest microcode updates from Intel. We recommend that you install this update to make sure you have the latest updates.

▼ Intel CPU products updated on September 1, 2020

- Introducció
- Esquema lògic de la Unitat de Control
- Exercicis
- Conclusions

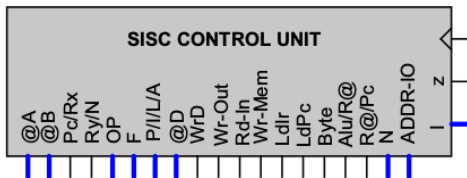
- Implementarem la UC del computador Von Neumann amb un CLS
  - $n = 5$ bits d'entrada, $k = 5$ bits d'estat i $m = 24$ bits de sortida
  - ROM Q+: Determinació de l'estat següent de la UC

- ROM OUT: tindrà 24 bits de sortida
  - Combinant aquests 24 bits, els 16 de la instrucció (IR) i el bit z es generaran els 51 bits de la paraula de control pròpia de cada estat

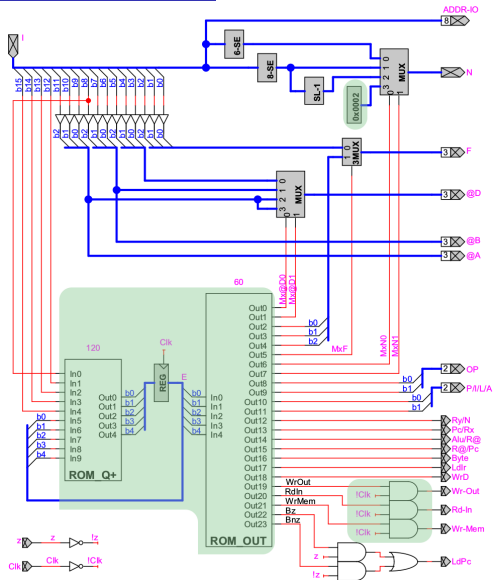
- Introducció
- **Esquema lògic de la Unitat de Control**
- Exercicis
- Conclusions

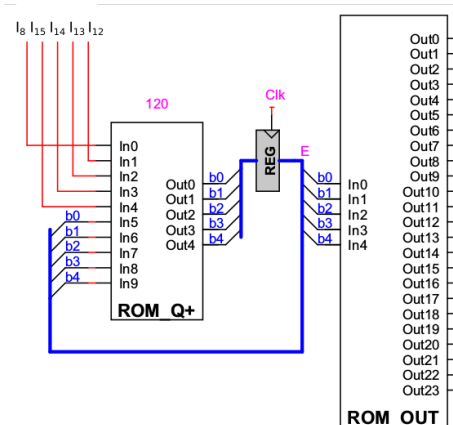
- 17 bits d'entrada
  - Instrucció SISA (I) i bit Z
- 51 bits de sortida
  - Addicions respecte a la del computador Harvard multicicle:
    - PC/Rx, Alu/R@, R@/PC: Senyals de control dels nous multiplexors
    - Ldlr: Senyal de càrrega del registre IR
  - Canvis de nom:
    - Ry/N: abans era Rb/N
    - P/I/L/A: abans era -/I/L/A
    - LdPc: abans era TknBr

- CLS intern
  - $n = 5$ bits d'entrada
  - $k = 5$ bits d'estat
  - $m = 24$ bits de sortida
- Cal generar 0x0002
  - $PC \leftarrow PC + 2$
- Wr-Out, Rd-In, Wr-Mem
  - AND-2 amb !Clk
  - Com a Harvard unicle
- Genera 51 bits a partir de:
  - 16 bits codificació SISA (I)
  - 24 bits ROM_OUT
  - bit z
  - senyal Clk

- Parametrització: $n = 5$ ($l_{15}, l_{14}, l_{13}, l_{12}, l_8$), $k = \lceil \log_2 18 \rceil = 5$, $m = 24$
  - Model de Moore
  - $Q+$ depèn de l'estat actual ($k=5$ bits) i de l'entrada ($n=5$ bits)
  - La sortida ($m=24$ bits) depèn de l'estat actual ($k=5$ bits)

- Cal saber **deduir** el seu contingut a partir dels esquemes lògics
  - $2^k \text{ paraules} \times m \text{ bits/paraula} = 2^5 \text{ paraules} \times 24 \text{ bits/paraula} = 768 \text{ bits}$
  - Poseu x's on sigui possible

@ROM	Bnz	Bz	WrMem	RdIn	WrOut	WrD	Ldlr	Byte	R@/Pc	Alu/R@	Pc/Rx	Ry/N	P/IL/A1	P/IL/A0	OP1	OP0	MxN1	MxN0	MxF	F2	F1	F0	Mx@D1	Mx@D0	
0																									F
1																									D
2																									Al
3																									Cmp
4																									Addi
5																									Addr
6																									Ld
7																									St
8																									Ldb
9																									Stb
10																									Jalr
11																									Bz
12																									Bnz
13																									Movi
14																									Movhi
15																									In
16																									Out
17..31																									Nop

- Cal saber **deduir** el seu contingut a partir dels esquemes lògics
  - $2^k \text{ paraules} \times m \text{ bits/paraula} = 2^5 \text{ paraules} \times 24 \text{ bits/paraula} = 768 \text{ bits}$
  - Poseu x's on sigui possible

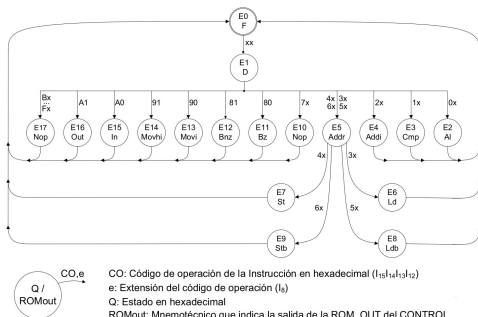
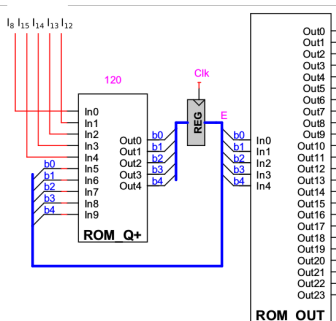
@ROM	Bnz	Bz	WrMem	RdIn	WrOut	WrD	LdIr	Byte	R@/Pc	Alu/R@	Pc/Rx	Ry/N	P/I/L/A1	P/I/L/A0	OP1	OP0	MxN1	MxN0	MxF	F2	F1	F0	Mx@D1	Mx@D0	
0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	x	x	0	0	1	1	1	1	0	0	x	x	F
1	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	1	0	x	x	0	0	1	0	1	1	0	0	x	x	D
2	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	1	0	0	0	0	x	x	0	x	x	x	0	0	Al
3	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	1	0	0	0	1	x	x	0	x	x	x	0	0	Cmp
4	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	Addi
5	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	0	0	x	x	0	0	0	0	1	1	0	0	x	x	Addr
6	0	0	0	0	0	1	x	0	1	x	x	x	0	1	x	x	x	x	x	x	x	x	0	1	Ld
7	0	0	1	0	0	0	x	0	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	St
8	0	0	0	0	0	1	x	1	1	x	x	x	0	1	x	x	x	x	x	x	x	x	0	1	Ldb
9	0	0	1	0	0	0	x	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Stb
10	1	1	0	0	0	1	x	x	x	1	0	x	1	1	1	0	x	x	1	0	1	1	0	1	Jalr
11	0	1	0	0	0	0	x	x	x	0	0	x	x	x	1	0	x	x	1	0	0	0	x	x	Bz
12	1	0	0	0	0	0	x	x	x	0	0	x	x	x	1	0	x	x	1	0	0	0	x	x	Bnz
13	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	x	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	Movi
14	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	Movhi
15	0	0	0	1	0	1	x	x	x	x	x	x	1	0	x	x	x	x	x	x	x	x	1	0	In
16	0	0	0	0	1	0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Out
17..31	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Nop

- Implementem les x amb '0'

@ROM	Bnz	Bz	WrMem	RdIn	WrOut	WrD	Ldlr	Byte	R@/Pc	Alu/R@	Pc/Rx	Ry/N	P/I/L/A1	P/I/L/A0	OP1	OP0	MxN1	MxN0	MxF	F2	F1	F0	Mx@D1	Mx@D0		
0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	x	x	0	0	1	1	1	1	0	0	x	x	F	0xC260F0
1	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	1	0	x	x	0	0	1	0	1	1	0	0	x	x	D	0x0020B0
2	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	1	0	0	0	0	x	x	0	x	x	x	0	0	Al	0x041000
3	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	1	0	0	0	1	x	x	0	x	x	x	0	0	Cmp	0x041100
4	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	Addi	0x040031
5	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	0	0	x	x	0	0	0	0	1	1	0	0	x	x	Addr	0x000030
6	0	0	0	0	0	1	x	0	1	x	x	x	0	1	x	x	x	x	x	x	x	x	0	1	Ld	0x048401
7	0	0	1	0	0	0	x	0	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	St	0x208000
8	0	0	0	0	0	1	x	1	1	x	x	x	0	1	x	x	x	x	x	x	x	x	0	1	Ldb	0x058401
9	0	0	1	0	0	0	x	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Stb	0x218000
10	1	1	0	0	0	1	x	x	x	1	0	x	1	1	1	0	x	x	1	0	1	1	0	1	Jalr	0xC44E2D
11	0	1	0	0	0	0	x	x	x	0	0	x	x	x	1	0	x	x	1	0	0	0	x	x	Bz	0x400220
12	1	0	0	0	0	0	x	x	x	0	0	x	x	x	1	0	x	x	1	0	0	0	x	x	Bnz	0x800220
13	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	x	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	Movi	0x040266
14	0	0	0	0	0	1	x	x	x	x	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	Movhi	0x04026A
15	0	0	0	1	0	1	x	x	x	x	x	x	1	0	x	x	x	x	x	x	x	x	1	0	In	0x140802
16	0	0	0	0	1	0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Out	0x080000
17..31	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Nop	0x000000

ROM Q+ (de l'estat següent)

- A partir de l'estat actual ($k=5$ bits), i de l'entrada ($n=5$ bits: bits $I_{15}, I_{14}, I_{13}, I_{12}, I_8$ de la instrucció) calcula l'estat següent ($k=5$ bits)
  - 2^{n+k} paraules $\times k$ bits/paraula = $2^{10} \times 5 = 5.120$ bits
- Representarem el contingut de la ROM Q+ de 3 formes equivalents

CO: Código de operación de la Instrucción en hexadecimal ($I_{15}I_{14}I_{13}I_{12}$)

e: Extensión del código de operación (I_8)

Q: Estado en hexadecimal

ROMout: Mnemotécnico que indica la salida de la ROM_OUT del CONTROL

- Tres possibles representacions del contingut
  - Simbòlica, taula de veritat compacta, "Logic Works"
  - La codificació de l'estat de la UC (5 bits) ocupa dos dígit hexadecimals
- Paraules corresponents als estats *Fetch* i *Decode*

Q	I	Q ⁺	q ₄ q ₃ q ₂ q ₁ q ₀	I ₁₅ I ₁₄ I ₁₃ I ₁₂ I ₈	Q ⁺ (Hexa)	# veces	Q ⁺ (Hexa)
F	x	D	0 0 0 0 0	x x x x x	01	32	01
D	AL	Al	0 0 0 0 1	0 0 0 0 x	02	2	02
D	CMP	Cmp	0 0 0 0 1	0 0 0 1 x	03	2	03
D	ADDI	Addi	0 0 0 0 1	0 0 1 0 x	04	2	04
D	LD	Addr	0 0 0 0 1	0 0 1 1 x	05	2	05
D	ST	Addr	0 0 0 0 1	0 1 0 0 x	05	2	05
D	LDB	Addr	0 0 0 0 1	0 1 0 1 x	05	2	05
D	STB	Addr	0 0 0 0 1	0 1 1 0 x	05	2	05
D	JALR	Jalr	0 0 0 0 1	0 1 1 1 x	0A	2	0A
D	BZ	Bz	0 0 0 0 1	1 0 0 0 0	0B	1	0B
D	BNZ	Bnz	0 0 0 0 1	1 0 0 0 1	0C	1	0C
D	MOVI	Movi	0 0 0 0 1	1 0 0 1 0	0D	1	0D
D	MOVHI	Movhi	0 0 0 0 1	1 0 0 1 1	0E	1	0E
D	IN	In	0 0 0 0 1	1 0 1 0 0	0F	1	0F
D	OUT	Out	0 0 0 0 1	1 0 1 0 1	10	1	10
D	illegal	Nop	0 0 0 0 1	1 0 1 1 x	11	2	11
			0 0 0 0 1	1 1 x x x	11	8	11

- Paraules corresponents als estats de càlcul i modificació de l'estat

Q	I	Q ⁺	q ₄ q ₃ q ₂ q ₁ q ₀	l ₁₅ l ₁₄ l ₁₃ l ₁₂ l ₈	Q ⁺ (Hexa)	# veces	Q ⁺ (Hexa)
Al	x	F	0 0 0 1 0	x x x x x	00	32	00
Cmp	x	F	0 0 0 1 1	x x x x x	00	32	00
Addi	x	F	0 0 1 0 0	x x x x x	00	32	00
Addr	! (LD+ST+ LDB+STB)	x	0 0 1 0 1	0 0 0 0 x	xx	2	00
			0 0 1 0 1	0 0 0 1 x	xx	2	00
			0 0 1 0 1	0 0 1 0 x	xx	2	00
			0 0 1 0 1	0 0 1 1 x	06	2	06
Addr	LD	Ld	0 0 1 0 1	0 1 0 0 x	07	2	07
Addr	ST	St	0 0 1 0 1	0 1 0 1 x	08	2	08
Addr	LDB	Ldb	0 0 1 0 1	0 1 1 0 x	09	2	09
Addr	! (LD+ST+ LDB+STB)	x	0 0 1 0 1	0 1 1 1 x	xx	2	00
			0 0 1 0 1	1 x x x x	xx	16	00
Ld	x	F	0 0 1 1 0	x x x x x	00	32	00
St	x	F	0 0 1 1 1	x x x x x	00	32	00
Ldb	x	F	0 1 0 0 0	x x x x x	00	32	00
Stb	x	F	0 1 0 0 1	x x x x x	00	32	00
Jalr	x	F	0 1 0 1 0	x x x x x	00	32	00
Bz	x	F	0 1 0 1 1	x x x x x	00	32	00
Bnz	x	F	0 1 1 0 0	x x x x x	00	32	00
Movi	x	F	0 1 1 0 1	x x x x x	00	32	00
Movhi	x	F	0 1 1 1 0	x x x x x	00	32	00
In	x	F	0 1 1 1 1	x x x x x	00	32	00
Out	x	F	1 0 0 0 0	x x x x x	00	32	00

- Paraules corresponents a estats no utilitzats

Q	I	Q ⁺
Nop	x	F

q ₄ q ₃ q ₂ q ₁ q ₀	l ₁₅ l ₁₄ l ₁₃ l ₁₂ l ₈	Q ⁺ (Hexa)
1 0 0 0 1	x x x x x	00
1 0 0 1 x	x x x x x	00
1 0 1 x x	x x x x x	00
1 1 x x x	x x x x x	00

# veces	Q ⁺ (Hexa)
32	00
64	00
128	00
256	00

[illegible]

- Contingut de la ROM posició a posició
  - La primera dada correspon a la posició (fila) 0
  - Les següents dades omplen la ROM en posicions consecutives
- Els espais en blanc i els salts de línia actuen com a separadors
  - Hem utilitzat els salts de línia per fer el contingut més llegible
- Descripció del contingut:
  - Primera línia: 32 transicions des de *Fetch* a *Decode*
  - Següents 16 línies: 32 transicions des de *Decode* a un node de càlcul
  - Següent línia: 32 transicions des de l'estat *Al* a *Fetch*
  - Següent línia: 32 transicions des de l'estat *Cmp* a *Fetch*
  - Següent línia: 32 transicions des de l'estat *Addi* a *Fetch*
  - Següents 9 línies: 32 transicions des de l'estat *Addr* a *Fetch* o a *Ld*, *Ldb*, *St*, *Stb*.
  - Següent línia: 32 transicions des de l'estat *Ld* a *Fetch*
  - ...

[illegible]

- Introducció
- Esquema lògic de la Unitat de Control
- **Exercicis**
- Conclusions

- Exemple: contingut de l'adreça 0xAC de la ROM Q+?
  - Les adreces de la ROM Q+ tenen 10 bits:
    - Els 5 de més pes són l'estat actual
    - Els 5 de menys pes són els bits 15,14,13,12 i 8 de la instrucció
  - $0xAC \rightsquigarrow (10101100)_2 \rightsquigarrow (0010101100)_2 \rightsquigarrow (00101 \ 01100)_2$
    - Estat actual = $00101_2 \rightsquigarrow 5_{10} \rightsquigarrow Addr$
    - Codi d'operació = $01100_2 \rightsquigarrow (0110 \ 0)_2 \rightsquigarrow STB$
  - Mirant el graf d'estats de la UC, si estem a l'estat Addr i la instrucció és STB, l'estat futur és Stb
  - Com el codi de l'estat Stb és 9, el contingut de l'adreça 0xAC de la ROM Q+ és $01001_2 = 09_{16} = 0x09$

- Exemple: quines adreces de la ROM Q+ contenen l'estat Addr?
  - Mirant el graf d'estats de la UC, veiem que l'estat Addr és l'estat futur de l'estat D per a les instruccions LD, ST, LDB, STB
    - D és codifica amb $1 = (00001)_2$
    - Els codis d'operació de LD, ST, LDB, STB són $0011_2, 0100_2, 0101_2, 0110_2$ respectivament
    - Aquestes instruccions no tenen bit extra de codi d'operació
  - Adreces ROM Q+: 5 bits codificació de l'estat + 4 bits codi d'operació + 1 bit codi d'operació extra
  - Adreces involucrades:
    - $(00001\ 0011\ x)_2 \rightsquigarrow (00\ 0010\ 011x)_2 \rightsquigarrow 0x026\ i\ 0x027$
    - $(00001\ 0100\ x)_2 \rightsquigarrow (00\ 0010\ 100x)_2 \rightsquigarrow 0x028\ i\ 0x029$
    - $(00001\ 0101\ x)_2 \rightsquigarrow (00\ 0010\ 101x)_2 \rightsquigarrow 0x02A\ i\ 0x02B$
    - $(00001\ 0110\ x)_2 \rightsquigarrow (00\ 0010\ 110x)_2 \rightsquigarrow 0x02C\ i\ 0x02D$

- Indiqueu el contingut de les adreces 0xC i 0x26?
- Quina(es) adreces de la ROM Q+ porten a l'estat In?
- Quina(es) adreces de la ROM Q+ porten a l'estat AI?

- Indiqueu el contingut de les adreces 0xC i 0x26?
  - $0xC = 0000000110_2 = (00000\ 0110\ 0)_2 \Rightarrow$ Correspon a la transició Fetch (00000) amb codi d'operació Stb (0110x) per tant, ha d'anar a parar a Decode (00001) $\Rightarrow$ el contingut és $00001_2 = 0x01$
  - $0x26 = 0000100110_2 = (00001\ 0011\ 0)_2 \Rightarrow$ Correspon a la transició Decode (00001) amb codi d'operació Ld (0011x) per tant, ha d'anar a parar a Addr (00101) $\Rightarrow$ el contingut és $00101_2 = 0x05$
- Quina(es) adreces de la ROM Q+ porten a l'estat In?
  - Arribem a In des de Decode (00001) amb codi d'operació 10100 per tant, l'adreça $(00001\ 1010\ 0)_2 = 0000110100_2 = 0x034$
- Quina(es) adreces de la ROM Q+ porten a l'estat AI?
  - Arribem a AI des de Decode (00001) amb codi d'operació 0000x per tant, les adreces $(00001\ 0000\ x)_2 = 000010000x_2 = 0x020$ i $0x021$

- Indiqueu el contingut d'un seguit de files/columnes/interseccions de la ROM OUT
  - Posseu x sempre que sigui possible

@ROM	Bz	MxF	WrD	R@/PC	Pc/Rx	LdIR	Ry/N	Estado
3								Cmp
5								Addr
9								Stb
12								Bnz

- Indiqueu el contingut d'un seguit de files/columnes/interseccions de la ROM OUT
  - Posseu x sempre que sigui possible

@ROM	Bz	MxF	WrD	R@/PC	Pc/Rx	LdIR	Ry/N	Estado
3	0	0	1	x	0	x	1	Cmp
5	0	1	0	x	0	0	0	Addr
9	0	x	0	1	x	x	x	Stb
12	0	1	0	x	0	x	x	Bnz

- Exercici típic: afegir una nova instrucció al LM
  - De moment, sense modificar *hardware* de la UC ni de la UP
  - Més endavant ens permetrem modificar el *hardware*
- Haurem de modificar el contingut de la ROM Q+ i de la ROM OUT
  - Afegir nous estats al graf d'estats de la UC
  - Definir les seves paraules de control
- S'assumeix que la resta d'instruccions del LM han de continuar funcionant com fins ara

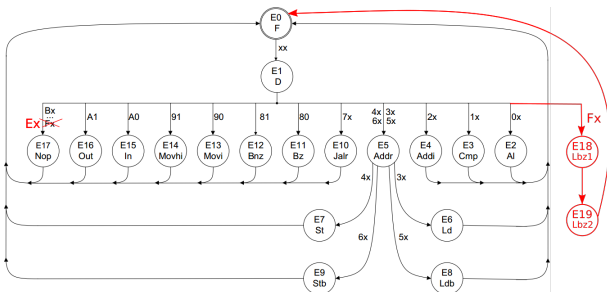
- *Long Branch on Zero*: permetrà fer un salt a una direcció absoluta
  - Sintaxi: LBZ Ra, Rb
  - Codificació: 1111 aaa bbb xxxxxx
  - Semàntica: if (Ra==0) PC $\leftarrow$ Rb; else PC $\leftarrow$ PC + 2;
- Quants nodes del graf d'estats necessita LBZ?
  - *Fetch i Decode*
    - No podem treure res del que s'està fent a aquests estats perquè afectaria a la resta d'instruccions
    - A *Fetch* ja es farà PC $\leftarrow$ PC + 2
  - Cicles de càlcul?
    - Com a mínim 2 perquè necessitem la ALU per a avaluar Ra==0 i per a poder fer arribar Rb a PC a través de R0

- Estratègia d'implementació: Imitarem BZ
  - Guardarem a R@ la direcció de salt Rb
  - Al cicle següent avaluarem $Ra == 0$ deixant passar RX per la ALU; si $z=1$ actualitzarem PC amb R@
- Calen dos estats per a completar l'execució:
  - Lbz1: $R@ \leftarrow RY$
  - Lbz2: $\text{if } (RX == 0) PC \leftarrow R@;$
- Modificacions a les ROM's:
  - ROM Q+: reflectir les noves transicions
  - ROM OUT: per generar les paraules de control

Exemple: afegir instrucció LBZ v1.0

● Graf d'estats UC:

● Modificacions a la ROM Q+

- ROM_Q+[00001 1111 x] = 0x12, ROM_Q+[10010 1111x] = 0x13 i
ROM_Q+[10011 xxxxx] = 0x00

● Modificacions a la ROM OUT

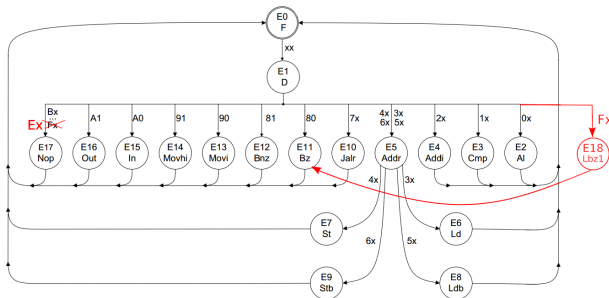
@ROM	Bnz	Bz	WrMem	RdIn	WrOut	WrD	Ldr	Byte	R@/Pc	Alu/R@	Pc/Rx	Ry/N	Pi/L/A1	Pi/L/A0	OP1	OP0	MxN1	MxN0	MxF	F2	F1	F0	Mx@D1	Mx@D0
18	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	1	x	x	1	0	x	x	1	0	0	1	x	x
19	0	1	0	0	0	0	x	x	x	0	0	x	x	x	1	0	x	x	1	0	0	0	x	x

Acciones asociadas al estado
(en lenguaje de transferencia
de registros)

R@ ← RY
if (RX==0) PC ← R@

Exemple: afegir instrucció LBZ v2.0

- Els estats Lbz2 i Bz són idèntics!!!
  - Des de Lbz1 podem passar a l'estat Bz
- Graf d'estats UC:

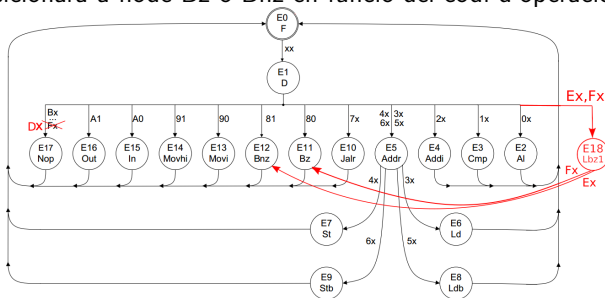
- Modificacions a la ROM Q+
  - ROM_Q+[00001 1111 x] = 0x12 i ROM_Q+[10010 1111x] = 0x0B
- Modificacions a la ROM OUT

@ROM	Bnz	Bz	WnMem	RdIn	WrOut	WrD	LdIr	Byte	R@/Pc	Alu/R@	Pc/Rx	Ry/N	P/I/L/A1	P/I/L/A0	OP1	OP0	MxN1	MxN0	MxF	F2	F1	F0	Mx@D1	Mx@D0
18	0	0	0	0	0	0	0	x	x	x	x	1	x	x	1	0	x	x	1	0	0	1	x	x

Acciones asociadas al estado
(en lenguaje de transferencia
de registros)

- Afegir també instrucció LBNZ (*Long Branch on No Zero*)
  - Anàloga a LBZ, amb codi d'operació Ex
- Graf d'estats UC:
  - Reutilitzarem estat Lbz
  - Transicionarà a node Bz o Bnz en funció del codi d'operació

- Modificacions a la ROM Q+ (a més de les anteriors)
  - $ROM\_Q+[00001\ 1110\ x] = 0x12$ i $ROM\_Q+[10010\ 1110x] = 0x0C$
- Modificacions a la ROM OUT (a més de les anteriors)
  - Cap

- Enunciat disponible a Atenea
  - https://atenea.upc.edu/pluginfile.php/3603451/mod_assign/introattachment/0/Tema%2013%20-%20Exercicis%20en%20paper.pdf?forcedownload=1
- Entrega a Atenea fins el dijous 17/12
  - Format PDF
  - Heu d'indicar cicle a cicle quina és l'evolució de la paraula de control a l'executar un determinat programa
  - Heu de justificar la preeminència de l'arquitectura von Neumann sobre la Harvard
    - Amb el tema 13c acabareu de veure els arguments

- Introducció
- Esquema lògic de la Unitat de Control
- Exercicis
- Conclusions

- Hem implementat la Unitat de Control del computador von Neumann
  - CLS amb 18 estats
  - Interpreta instruccions SISA i genera els senyals de control adients
  - Cal saber deduir contingut de les ROM's de l'estat següent i de sortides
- Podem crear noves instruccions SISA modificant les ROMs Q+ i OUT
- A la propera classe:
  - Especificarem la darrera instrucció de LM SISA: JALR
  - Estudiarem la temporalitat del computador Von Neumann
  - Veurem exemples més complexes d'afegir noves instruccions
- Contesteu el qüestionari ET13b i l'exercici en paper (slide 30).

Llevat que s'indiqui el contrari, les figures, esquemes, cronogrames i altre material gràfic o bé han estat extrets de la documentació de l'assignatura elaborada per Juanjo Navarro i Toni Juan, o corresponen a enunciats de problemes i exàmens de l'assignatura, o bé són d'elaboració pròpia.

- [1] *Pentium FDIV bug*, [Online]. Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Pentium_FDIV_bug.
- [2] *Meltdown (security vulnerability)*, [Online]. Available: [https://en.wikipedia.org/wiki/Meltdown_\(security_vulnerability\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Meltdown_(security_vulnerability)).
- [3] *Microarchitectural Data Sampling*, [Online]. Available: https://en.wikipedia.org/wiki/Microarchitectural_Data_Sampling.
- [4] *KB4497165: Intel microcode updates*, [Online]. Available: <https://support.microsoft.com/en-ca/help/4497165/intel-microcode-updates>.

Introducció als Computadors

Tema 13: Computador SISC von Neumann

<http://personals.ac.upc.edu/enricm/Docencia/IC/IC13b.pdf>

Enric Morancho
(enricm@ac.upc.edu)

Departament d'Arquitectura de Computadors
Facultat d'Informàtica de Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Facultat d'Informàtica de Barcelona

2020-21, 1er quad.

Presentació publicada sota llicència Creative Commons 4.0